

ŠTO SVE MOGU NAUČITI NA IZBORNOM GRAĐANSKOM!

Što sve kao učenik - građanin mogu naučiti na izbornom predmetu građanski odgoj i obrazovanje u 8. razredu

I ove školske godine 2024./2025., kao i dosadašnjih 12 godina ostvarivanje i provođenje predmeta građanskog odgoja i obrazovanja, zahtijevalo je dosta umijeća i vještina kako bi učenici mogli steći potrebna znanja i kritičko promišljanje za život.

Teorijski dio nastave učenici su pohađali u našoj školi kroz radionice, vježbe i pojmove koji ih pripremaju za terenski i praktični dio nastave. Najvažniji dijelovi ovoga predmeta su ipak stjecanje vještina i znanja na terenskoj nastavi, odnosno praktični dio nastave koji je prava priprema za život, promatranje životnog okruženja i kritičko promišljanje o doživljenom.

Mladu osobu bez iskustva ne može se dovoljno obrazovati samo kroz učioničku nastavu.

Ono što naš predmet čini posebnim je aktivno sudjelovanje u kreiranju života u našem mjestu, školi i bližem okruženju. Svojim idejama učenici su utjecali na poboljšanje života mladih u našem naselju. Krenuli su kroz analizu i kritički osvrt o sadašnjem stanju, njihovim potrebama i na koji način mlade ljude potaknuli da se uključe u još većem broju.

Početkom godine učenici sudjeluju u kreiranju i poboljšanju prostornog uređenja škole i mjesta, tako i stvaranju programa aktivnosti u Lokalnoj zajednici. Na prvim nastavnim satima nakon predstavljanja građanskog i što nam sve može omogućiti učenje u tom predmetu, krećemo na planiranje onoga što nas zanima kao budućeg građanina: stvaramo ideje, mogućnosti i projekte. Odnosno, razmišljamo, što sve možemo promijeniti u školi, mjestu i gradu i županiji, za bolji život mladih.

Upisujemo se za predložene aktivnosti kao što su volontiranje (u lokalnim vrtićima, za pomoć starijim osobama, invalidima, pružanje prve pomoći, volontiranje u Crvenom križu, azil za pse,...) poduzetništvo, ekologija, kako saditi biljke i opstati u ekološki promjenjivim uvjetima života, sudjelovanje u demokraciji kao promatrači na izborima, razgovarati s mladim volonterima iz svijeta, upoznati gradske i županijske vlasti i rad institucija, upoznati rad darovitih studenata, upoznavanje dijelova naše domovine kroz događaje iz Domovinskog rata kojim smo obranili Hrvatsku i stvorili temelj za i uvođenje demokratskih načela, sudjelovanje u natjecanjima volontera te manifestacijama dodjele nagrada najaktivnijima i najhumanijima...

Svaki terenski rad obradimo i na nastavnom satu u školi, kroz radionice i pojmove vezane uz šest dimenzija građanskog: ljudsko-pravno, političko, društveno, međukulturno, gospodarsko i ekološko područje poučavanja.

Drugi dio kurikuluma obradimo teorijski u školi, a kasnije iskustveno provedemo na terenskoj nastavi. U učionici se pripremamo kroz radionice za određene životne situacije kao što su promišljanje i razvijanje svijesti o ljudskom dostojanstvu, razumijevanje značenja biračkog prava, razvijanje svijesti o značenju demokracije i njenih pravila i postupaka, sposobnost kritičkog mišljenja i uvida u probleme odgovornosti i slobode. Osvijestiti situacije u kojima smo bili diskriminirani i u kojima smo druge potcjenjivali ili ponižavali, razvijati svijest o tome tko ili što upravlja našim ponašanjem u grupi, prepoznati predstavnike vlasti, poznavati pojam ustavne vlasti, razviti sposobnost procjenjivanja pravila i zakona, razumjeti

vezu između slobode i jednakosti kao individualnih vrijednosti i građanskih prava i sloboda , autorska prava. Lako ispuniti obrasce za određene natječaje i prijave.

- Kronologija događanja - kroz područja praktičnog -terenskog dijela nastave, u nastavnoj godini 2024.-2025.pogledajte u nastavku.

RUJAN 2024.

Ljudsko – pravno, političko , društveno, ekološko i gospodarsko područje poučavanja

- Već četvrtu godinu učenici građanskog nastavnog sat održavaju na mjesnom lokalitetu /Stara Drava Višnjevac u Parku za kućne ljubimce "Višnjica" koji su upravo napravili učenici građanskog u suradnji s lokalnom zajednicom (povodom Dana MO Višnjevac i Crkvenog Goda Župe RBDM Višnjevac) i u suradnji s Kinološkim društvom Osijek i dreserom pasa Prias iz Višnjevca održana Revija pasmina pasa s edukativnim predavanjem.
- Projekt građanin od 2022.-Park za pse – škola za vlasnike; Cilj projekta:Izgrađivanje učenika kao aktivnog građanina koji uočava probleme lokalne zajednice i školskog okruženja. Edukativnim sadržajima potiče lokalno stanovništvo na potrebu odgovornosti , senzibiliziranja javnosti o zdravstvenim i preventivnim problemima, te potrebama učenika i građana u lokalnoj zajednici.

Područje poučavanja -socijalne vještine i društvena solidarnost

- Biti volonter-Temeljna načela /Predavači Volonterskog centra Osijek - DKolektiv – gosti su bili međunarodni volonteri (ESS VOLONTERSKI TIM 2024. Anna Callipo Italija, Eline Migeon, Francuska, Alejandro Gonzalez Jovani Španjolska, Sandra Kapanadze Gruzija, Tuukka Mäkelä Finska, Laura Villabrille López Španjolska, Jedida Mupako Njemačka , Majken Carlson Švedska, Alice Penucchini Italija, Carlotta Sibi Njemačka, Andreia Coelho Portugal, Ovsanna Aroian Gruzija, Mariá Isabel Robles Toledano Španjolska) /voditeljica Mirta Kovačević i Bruno Koić.
- Učenici su tijekom posjete gostiju upoznati sa zakonom o volontiranju, što je volontiranje i dobrovoljni društveni rad u zajednici, načine kako koristiti i primijeniti stečena znanja kroz vježbe , analizirati stečena saznanja, opisati situacije, kako istražiti nepoznato, jasno iznositi i obrazlagati svoje ideje i stajališta, koristiti vještine javnog nastupa, suradnje, dogovaranja, uključivanja u dijalog i debatu.

**Nagrada za izvrsnost za dva Projekta građanin: “Učimo učeničku demokraciju”
i “Svi jednaki”.**

- Projekti su imali za cilj objasniti zašto trebamo težiti demokraciji i kako učenici škole mogu sudjelovati u oblikovanju škole na demokratski način kroz demokratske institucije u školi. U drugom projektu potaknuti učenike na važnost promicanja ljudskih prava i kulture ponašanja prema svakoj osobi bez obzira na zdravstveno stanje, spol i dob, te zaustaviti bilo koji oblik diskriminacije među vršnjacima. Prepoznavanjem i uvažavanjem izvrsnosti te radi dodatnog motiviranja za ostvarivanje još boljih rezultata, Osječko-baranjska županija i Grad Osijek nagradili su učenike osnovnih i srednjih škola te njihove mentore za uspjehe ostvarene u školskoj 2023./2024. godini. .

LISTOPAD 2024.

Područje poučavanja socijalne vještine i društvena solidarnost

- Pripreme -odgoj za volontiranje u mjesnom okruženju, vrtićima -Voditeljice volontera u Dječjim vrtićima Višnjevac Mirela Sket-Svirac i Josipovac Mirta Todorović održale su predavanje i objasnile pravila volontiranja u vrtićima u kojima će učenik moći razlikovati različite predstavnike civilnog društva i njihove uloge , prepoznati važnost volontiranja, uočiti osnovne probleme u kontekstu života mladih , aktivno sudjelovati i preuzeti odgovornost za ostvarenje zajedničkih ciljeva u školi i lokalnoj zajednici.

- **Terenska nastava - posjet Memorijalnom centru Domovinskog rata- Pakrac, Lipik** kada su učenici građanskog proširili znanje o Domovinskom ratu te na licu mjesta i saznali više o važnim povijesnim događajima i kulturnim znamenitostima naše zemlje.

STUDENI 2024.

Ljudska prava i sustav zaštite ljudskih prava, socijalne vještine i društvena solidarnost kao područja poučavanja

- Posjetili smo Gradski Crveni križ Osijek gdje su djelatnici predstavili međunarodnu udrugu - Crveni križ, rad Hrvatskog Crvenog križa, rad Crvenog križa Osijek kroz sadržaje koji su bliski mladim ljudima, potiču razvijanje humanosti, solidarnosti, empatije, pomoć ljudima u izvanrednim okolnostima, demokratske i ljudsko pravne odrednice institucije. Učenici su naučili što je dobrovoljni društveni rad u zajednici i zašto pridonosi razvoju osobnih sposobnosti, zajedničkog dobra i društvenog napretka u cjelini i važnost humanitarnih aktivnosti. Kroz radionicu o prvoj pomoći učenici su naučili osnovni postupak kojim pomažemo ozlijeđenoj ili naglo oboljeloj osobi do dolaska stručne medicinske pomoći / Predavači i voditelji radionice Crvenog križa Osijek, Martina Muha, Milan Runje, Fabijan Miličić.

- Kako bi podržali masovnost i dali na važnosti dostojanstvu učinjenog ljudskog čina učenici građanskog i Vijeća učenika škole sudjelovali su na manifestaciji Grada Osijeka - Volonterska nagrada održanog u Arheološkom Muzeju Osijek., pri čemu su učenici prepoznavali važnost volontiranja u društvenoj zajednici, dodjelom volonterskih nagrada shvatili isticanje i davanje priznanja pojedincima i organizacijama čiji su trud, predanost i inspirativan angažman pridonijeli pozitivnim promjenama u zajednici.

PROSINAC 2024.

Područje poučavanja - Ljudska prava i sustav zaštite ljudskih prava

• Učenici građanskog i predstavnici Vijeća učenika škole Višnjevac u studenom na poziv dipl. socijalne radnice Jelice Klobučar posjetili Hrvatski zavod za socijalni rad/ Županijska služba Osječko- baranjske županije, Tim za udomitelje, gdje su upoznali ulogu i rad institucije te uručili Božićne čestitke za korisnike koje su izradili učenici OŠ Višnjevac na nastavi likovne kulture. Učenici su direktno naučili o sustavu zaštite ljudskih prava u Republici Hrvatskoj, kako tumačiti pravnu, društvenu i moralnu odgovornost hrvatskih građana u jačanju Republike Hrvatske kao pravne države. Saznali o ustavnom pravu i odgovornosti građana na temelju kojih oni mogu podnositi prijedloge nadležnim tijelima vlasti i Ustavnom sudu RH, upoznali rad institucije i njenu ulogu u društvu, obveze obitelji, te mogućnost uključivanja samih učenika u sustav i pomoć vršnjacima, osobama s potrebama, osobama treće životne dobi suosjećanjem i humanitarnim aktivnostima.

- Učenice građanskog i ujedno Medijatorice škole, prisustvovala manifestaciji Mirotvorna škola Osijek.

- I u vrijeme vikenda vrijedni učenici građanskog predano uče o pomoći ostavljenim životinjama! Tako su u prosincu posjetili i volontirali u Azilu za napuštene životinje – Nemetin i ponovno potvrdili osobni angažman za dobrovoljni društveni rad u zajednici, pridonijeli razvoju osobnih sposobnosti, zajedničkog dobra i društvenog napretka u cjelini te ukazali na važnost humanitarnih aktivnosti i dobrovoljnog društvenog rada. Tako su još bolje upoznali Zakon o volonterstvu i upoznaju područja u kojima može volontirati kao učenik.

- Održana humanitarna akcija- Slatkiš jedan osmjeha vrijedan -učenici škole prikupljali slatkiše za darivanje vršnjaka u potrebi na inicijativu učenika građanskog, roditelja i predstavnika škole Dječjeg gradskog vijeća grada Osijeka, učenika Ante Bogdan, 5.a razreda. Također smo "plišancima" ukrašavali Božićnu jelku koje smo na kraju darivali.

SIJEČANJ 2025.

Demokratsko, ljudsko-pravno područje poučavanja

- Učenici polaznici predmeta građanskog su jedinstveni i razlikuju se po nečemu od svih učenika u RH! Već deset godina sudjeluju kao učenici - promatrači i na izborima RH!! Tako direktno razumiju značenje biračkog prava, imaju razvijenu svijest o značenju demokracije i njenih procedura, upoznati su s osnovama načina provedbe izbora za predsjednika Republike Hrvatske, Vladu RH, Lokalne izbore na biračkim mjestima od strane biračkog odbora.

VELJAČA 2025.

Gospodarsko područje poučavanja

- Učenici izbornog predmeta Građanskog odgoja i obrazovanja 8.razreda početkom veljače sudjelovali su u Poduzetničkom inkubatoru BIOS, na radionici „PODUZETNIČKA IGRA“. Cilj radionice bio je podizanje svijesti o važnosti poduzetničkog načina razmišljanja u svim životnim situacijama, te uvođenje učenika u svijet poduzetništva na kreativan i interaktivan način.
- Kako se učenici nakon osnovne škole trebaju odlučiti za određena usmjerenja, ovo je prilika da se propituju osobne mogućnosti i interesi –Učenika - budućih poduzetnika!

Zahvaljujemo djelatnicima! /Voditelj Centra za poduzetništvo Milan Peterka, univ.spec.oec (sveučilišni specijalist poduzetništva) / Tihana Marković ,zamjenica voditelja Centra za poduzetništvo i voditeljica Odjela za EU projekte i međunarodnu suradnju.

- Održana je i vikend edukacija i pripreme zainteresiranih učenika građanskog za Natjecanje mladih Hrvatskog Crvenog križa u Orahovici. Teorijskim i praktičnim načinima stjecali su znanja prve pomoći pripremajući se za natjecanje, provjeravati teorijsko znanje o Pokretu Crvenog križa, poznavanju ljudskih prava i prava djeteta te prve pomoći. Vježbali pružanje prve pomoći na radilištima s realistično prikazanim situacijama i ozljedama, stjecali životna znanja i vještine, stvarajući nova prijateljstva i pridruživanje Hrvatskom Crvenom križu.

- Tim Višnjevac u pružanju Prve pomoći predano i vrijedno je vježbao tijekom ožujka i travnja, te se plasirao na prvo gradsko i drugo međužupanijsko mjesto. No učenici građanskog znaju reći - nema zadnjih i loših u spašavanju života. Takva humana vještina je potrebna svima i u tome smo svi jednaki-svi smo prvaci!

OŽUJAK 2025.

Društveno područje poučavanja

- Za Mjesec darovitosti (21. ožujka – 21. travnja 2025.) pozvali smo studente Filozofskog fakulteta iz Osijeka koji su predstavili osobne talente kroz odabir zanimanja. Tako su se predstavili kroz teme:
- KAKO SE POSTAJE UČITELJ GRAĐANSKOG?/područja (dimenzije) građanskog odgoja i obrazovanja u praksi / Ishodi: Upoznavanje dijela visokog školstva - Sveučilišta u Osijeku , izbor zanimanja u budućnosti za mlade , međunarodni dijalog, 2021. godine Nagrada "Luka Ritz" za promicanje tolerancije i škole bez nasilja, volontiranje i aktivizam u zajednici s naglaskom na međunarodnu suradnju (s nacionalnim manjinama), gost- predavač: David Mrđanov, apsolvant treće godine preddiplomskog studija filozofije i sociologije, FFOS/
 - KAKO SE VOLI HRVATSKA ? / područja (dimenzije) građanskog odgoja i obrazovanja u teoriji /Ishodi: izgrađivanje domoljublja, odnos prema svim područjima države u kojoj živimo ,očuvanje okoliša, odnos prema reprezentativnim sportašima ,financijska pismenost, što su porezi koje plaćamo državi u kojoj živimo, pravne posljedice ako se ne drži zakona o porezu, institucije od kojih se sastoji RH i način njihova financiranja, podrška mladima u izgrađivanju svojih profesionalnih želja i talenata uz poštovanje i odrađivanje svih obaveza prema državi u kojoj živimo, gost - predavač: Darko Šimun Vukašinović Soljačić, student druge godine FFOS-a smjer sociologije -filozofije, magistar medicinskih znanost i liječnik specijalist neurolog

Projekt građanin 2025.

- U ovih 12 godina građanskog predstavili smo ukupno 22 Projekta građanin ,a tako i ove godine-tri.
 - Županijska smotra-natjecanje projekata iz područja Građanskog odgoja i obrazovanja-Projekt građanin 2025., održana je u Prosvjetno -kulturnom centru Mađara Osijek . Učenici su predstavili tri projekta : “Zašto u projektu građanin većinom sudjeluju učenice?“, “Zdravi navijač, zdravo navijanje!“ i “Da sam MasterChef “

TRAVANJ 2025.

Područje poučavanja socijalne vještine i društvena solidarnost

- Međužupanijsko natjecanje Hrvatskog Crvenog križa u Slatini gdje su učenici građanskog pokazali privrženost ,uzajamno razumijevanje, poštovanje, suradnju i solidarnosti na razini razreda, škole i društva u cjelini, naučili etički djelovati i ima razvijen osjećaj solidarnosti, zagovarati volontarizam kao dio školskog učenja i kao bitnu komponentu kulture svoje škole.

Zaštita okoliša i održivi razvoj područje poučavanja

Nova edukacija na temu -Klimatske promjene i proizvodnja hrane učenici su se upoznali s načinima proizvodnje hrane u ekološkoj poljoprivredi, razumiju pojam ekološkog uzgoja i način poljoprivredne proizvodnje kojemu je cilj proizvodnja hrane primjenom prirodnih tvari i postupaka, prepoznaju da ekološka poljoprivreda u pravilu ima ograničen utjecaj na okoliš jer potiče: odgovorno korištenje energije i prirodnih resursa, održavanje bioraznolikosti. Učenici razumiju utjecaj klimatskih promjena na poljoprivredu i utjecaj poljoprivrede na klimatske promjene, te shvaćaju potrebu održive poljoprivrede, tehnoloških inovacija, promjeni prehrambenih navika i važnost političkih mjera kao potpore za održivu praksu. Na primjerima iz školskog vrta i visokih gredica upoznati su s uzgojem bilja, te njihovom korištenju u prehrani. Naši su gosti bili s Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek, studenti i predavač Prof. dr.sc.Brigita Popović, Zavod za agroekologiju i zaštitu okoliša

SVIBANJ – LIPANJ 2025.

Sudjelovanje navijačke skupine OŠ Višnjevac na mjesnoj utakmici u sklopu projekta građanin: Zdravi navijač, zdravo navijanje!

U sljedeća dva mjeseca očekuje nas :

- Posjet na poziv Gradskoj upravi , Županiji i institucijama grada Osijeka
- Predstavljanje projekata Gradu Osijeku i navijačkom klubu Osijek – Zdravi navijač zdravo navijanje!
- Državna smotra u Zagrebu Projekt građanin Zdravi navijač zdravo navijanje!
- Dolazak u školu međunarodnog volonterskog tima od 10-12 mladih i radionica o volonterstvu na engleskom jeziku za učenike građanskog odgoja i obrazovanja
- Volontiranje u obnavljanju klupa i igrališta oko škole i na Staroj Dravi Višnjevac
- Predstavljanje navijačke skupine za Dan škole -Višnjevački višebojac

Zahvaljujemo svim vanjskim suradnicima, ustanovama, udrugama, poduzetnicima, roditeljima, učenicima i djelatnicima OŠ Višnjevac na pomoći u izvođenju svih oblika nastave građanskog odgoja i obrazovanja! Hvala što nas podučavate važnim životnim temama i činite od nas dobre ljude, aktivne građane u zajednici !

Fotografije terenske nastave građanskog - više na fb stranici škole!

Izvijestila: Silvija Vukašinović, mag.prim.educ.